

at, saalænge det uomtvisteligt er tilladt Fideicommissbesidderen ved Fæstledighed at bortfæste til hvem han vil, vil en Indskrænkning, som den omtalte, i Henseende til Salget af Kjøber af et fæstledigt Sted, ikke kunne blive af nogen synderlig Betydning for Fæstefamilierne, gndtagen forsaavidt Jorddroten frivilligen vil gaae ind paa den Hensigt, der ligger til Grund for samme, thi for at kunne sælge til en fremmed Person, der ikke hører til den forrige Fæsters Familie, vilde Jorddroten kun behøve, forinden Salget først at give denne Person et Fæstebrev paa Stedet.

Paa den anden Side er det af de Fleste af Udvalgets Medlemmer antaget, at Lovforslaget gaaer for vidt, naar det tillader Fideicommissbesidderen at sælge til Enhver, ikke blot naar Godset er fæstledigt, men ogsaa imedens det bestodes af Fæstere. At befordre Overgangen af Fæste til Selveiendom, er af Alle erkjendt at være det Diemed, som skal motivere og retfærdiggjøre den Salgstilladelse, som Lovforslaget indrømmer; men Tilladelsens Omfang maa da heller ikke udstrækkes videre end Hensynet til dette Diemed medfører. Det kan imidlertid ikke benægtes, at en Tilladelse til at sælge det bortfæstede Gods uden Fæsternes Samtykke til Andre end disse vil kunne benyttes til Operationer, hvorved Intet bidrages til at fremme Selveiendom, men kun det alene opnaaes, at det samlede Gods skifter Ejer og befries for det fideicommissariske Baand, til mulig Tab og Skade for de retmæssige Successorer, og uden nogen Nytte for Fæsternes, hvem Forandringen endog ofte ligeledes kunde blive til Skade, ene derimod til Fordeel for den nærværende Fideicommissbesidder, som greb Leiligheden til at skaffe sig selv en Gevinst, som der ikke kan anføres nogen Grund for at tillægge ham. Denne Betragtning synes naturligvis at maatte lede til, at Tilladelsen gives saaledes, at den kun angaaer Salg til virkelig Selveiendom, uden at omfatte Salg af Fæstegodset som saadant, og at derfor den samme Begrænsning fremdeles fastholdes, som i alle de tidligere Bevillinger er gjort gjældende, og som sees udtrykkelig at være motiveret ved det Hensyn til Fæsternes Interesse, som den allerhøieste Bessendtgjørelse af 10de Juli 1846

har foreskrevet at skulle tages ved deslige Bevillingers Meddelelse. Vel er det af nogle af Udvalgets Medlemmer bemærket, at der dog kunne gives Tilfælde, hvor Salget af det samlede Fæstegods til en Speculant netop kunde paastynde Indførelsen af Selveiendom; men disse Medlemmer have dog, idet de have erkjendt, at Fæsterne paa Fideicommissgodser hidtil i visse Maader have levet under andre Bilkkaar end Fæsternes paa andre Godser, troet, at den nysnavnte Grund ikke burde afholde fra at bibeholde den i de ældre Bevillinger fastsatte Begrænsning, saameget mindre som det ikke vides, at der af denne i Virkeligheden er blevet følt nogen Ulempe, eller at der derover er ført nogen Klage.

Udvalgets Fleertal, undertegnede Bregendahl, Hjerrild, Kampmann, Spandet, Ussing og Wegener, ere derfor, idet vi have været enige om, at det i sig er ønskeligt og gavnligt, at det hidtil gjældende Bevillingssystem afløses af en Ordning ved Lov, komne til det Resultat, at det vil være rettest, at den nye Lov i den her omhandlede Henseende i det Hele slutter sig til den Praxis, der hidtil er bleven fulgt, og vi indstille ifølge heraf, at der i § 1 efter Ordret „Bøndergods“ i 6te Linie tilføies:

„dog forsaavidt det er bortfæstet, ikke til Andre end Fæsternes, medmindre disse deri samtykke.“

Et Hensyn, der foruden de oven anførte Grunde har havt en væsentlig Indflydelse paa at bestemme de af Udvalgets Fleertals Medlemmer, som af Hensyn til Fæsternes især have havt Betænkelse ved Lovudkastet, som det foreligger, til at indskrænke sig til det nys fremsatte Forslag, er iøvrigt den Virkning, der maa forventes af den nye Bestemmelse, som er bleven indført i Lovforslagets § 4 om, at der, for at tilskynde Fideicommissbesidderen til fortrinnsvis at sælge til de gamle Fæstefamilier, naar dette sker, skal tillægges ham en større Procentandee af Kjøbesummen, end naar han sælger til Fremmede. Paa denne Forskiel maa Udvalget lægge en ikke liden Vægt, og efter Udvalgets Formening er der endog god Grund til at gjøre Forskiellen endnu større, end i Lovforslaget er bestemt, idet man nemlig antager, at der i de